

Dosarul nr. 2ra-237/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (jud.: S. Draguța)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: V. Cotorobai, I. Țurcan, M. Anton)

DECIZIE

20 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecători:

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nina Vascan
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând cererea de recurs declarată de către Nadejda Bosîi,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către
Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” în interesele Asociației Proprietarilor de
Locuințe Privatizate 54/183 împotriva Nadejdei Bosîi cu privire la încasarea datoriei
împotriva deciziei din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a admis cererea de apel depusă de Nadejda Bosîi, s-a casat hotărârea din 31 mai
2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana și s-a emis o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă :

La 7 decembrie 2016, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” în interesele
Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate 54/183 a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Nadejdei Bosîi cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că în baza contractului de livrare a
energiei termice în apă caldă nr.5122 din 1 martie 2009, încheiat între Societatea pe
Acțiuni „Termoelectrica” și Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate 54/183,
ultima și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice
furnizate.

Astfel reclamantul a menționat că, la 22 noiembrie 2016, din cauza neonorării
obligațiilor de plată, Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate 54/183 a
acumulat o datoriei la energia termică în sumă de 32 114 766,78 lei.

Reclamantul a invocat că Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate
54/183 la rândul său, a prestat servicii de gospodărie comunală, inclusiv energie
termică, tuturor proprietarilor, chiriașilor, locatarilor apartamentelor, încăperilor
locuibile și nelocuibile a blocului locativ gestionat. Prin urmare aceștia au beneficiat
de serviciul prestat și au obligația de a achita în termen contravaloarea energiei

termice, conform facturilor primite, iar în caz de neachitare de către consumatori a sumelor datorate, Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate 54/183 este în drept să acționeze consumatorii în judecată cu privire la încasarea datoriei.

În acest context, reclamantul a relatat că deși beneficiara Bosîi Nadejda nu a achitat pentru serviciile prestate, Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate 54/183 nu a depus cerere de chemare în judecată cu privire la încasarea datoriei formate pentru perioada 1 noiembrie 2001 - 1 octombrie 2016, în sumă totală de 84 074,66 lei, din lipsa mijloacelor financiare pentru achitarea taxei de stat și a altor cheltuieli de judecată.

Reclamantul a notat că în baza contului personal, deschis la Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate 54/183 pe numele pârâtei ultima, a acceptat prestarea și a beneficiat de servicii comunale în volum deplin, fără întreruperi, în conformitate cu normele și tarifele în vigoare. Astfel indiferent de faptul dacă a fost sau nu încheiat contract în acest sens, consumatorii urmează să achite serviciile prestate, iar lipsa unui contract scris nu scutește consumatorul de obligația achitării serviciului prestat.

Reclamantul Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate 54/183 a solicitat încasarea din contul Nadejdei Bosîi în beneficiul său a datoriei în sumă de 84 074,6 lei, pentru perioada noiembrie 2001- octombrie 2016, taxa de stat achitată la depunerea acțiunii și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 31 mai 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, acțiunea a fost admisă, fiind încasat din contul Nadejdei Bosîi în beneficiul Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate 54/183 datoria acumulată la energia termică livrată pentru perioada 01 noiembrie 2001- 31 octombrie 2016 în sumă de 84 074,66 lei, taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 2522,23 lei, cheltuielile pentru citarea publică a pârâtei în sumă de 150 lei, în total 2672, 23 lei. A fost autorizat pătrunderea forțată a executorului judecătoresc în încăperile aflate în posesia și/ sau în proprietatea debitorului, inclusiv în cele în care se află bunurile debitorului la executarea hotărârii (f.d 85-88).

Prin decizia din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul depus de Nadejda Bosîi, fiind casată hotărârea din 31 mai 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana și emisă o nouă hotărâre prin care a fost încetat procesul în partea pretenției cu privire la încasarea datoriei pentru energia termică pentru perioada 1 noiembrie 2001- 31 octombrie 2016. A fost admisă pretenția cu privire la încasarea datoriei pentru energia termică pentru perioada februarie 2008 – 31 octombrie 2016, fiind încasat din contul Nadejdei Bosîi în beneficiul Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate 54/183 datoria în sumă de 71 545 lei pentru perioada februarie 2008 – 31 octombrie 2016. A fost încasat din contul Nadejdei Bosîi în beneficiul Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 2146,35 lei (f.d. 119-126).

La 10 decembrie 2018, Nadejda Bosîi, a declarat recurs împotriva deciziei din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri

de respingere a acțiunii și încasarea din contul Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” în beneficiul său a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 2000 lei, cheltuielilor ce constau din taxa de stat achitată la depunerea cererii de apel în sumă de 1891,67 lei și taxa de stat achitată la depunerea cererii de recurs în sumă de 1105,37 lei.

În motivarea ilegalității deciziei contestate, recurenta a afirmat că instanțele judecătorești prin hotărârile pronunțate au încălcat normele de drept material și procedural.

Astfel, recurenta a menționat că prin decizia contestată, instanța de apel a decis de a înceta procesul în partea pretenției cu privire la încasarea datoriei pentru energia termică pentru perioada noiembrie 2001 – 31 octombrie 2016, totodată a decis de a fi încasat din contul Nadejdei Bosîi în beneficiul Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate 54/183 datoria în sumă de 71 545 lei pentru perioada februarie 2008 – 31 octombrie 2016. Recurenta a considerat că instanța de apel a comis o eroare întrucât pentru una și aceeași perioadă a încetat procesul și totodată a admis acțiunea.

Suplimentar, recurenta a menționat că prin hotărârea din 25 iunie 2008 a Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău a fost admisă parțial acțiunea depusă de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate 54/183, fiind încasat din contul său în beneficiul asociației datoria în sumă de 2308,37 lei pentru perioada noiembrie 2001-mai 2003, iar cerința cu privire la încasarea datoriei pentru perioada iunie 2003-31 ianuarie 2008 a fost respinsă, deoarece instanța a constatat că apartamentul său a fost deconectat de la sistemul centralizat de încălzire la sfârșitul lunii mai 2003.

Prin urmare recurenta, a considerat eronate concluziile instanței de apel că nu a prezentat probe privind deconectarea apartamentului său de la sistemul centralizat de încălzire pentru perioada februarie 2008 – 31 octombrie 2016, deoarece din hotărârea din 25 iunie 2008 a Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău clar rezultă că acest fapt.

Totodată recurenta a specificat că Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate 54/183 nu a prezentat probe care ar confirma faptul că după pronunțarea hotărârii din 25 iunie 2008 a Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău apartamentul său a fost reconectat la sistemul centralizat de încălzire.

În ceea ce privește invocare de către instanța de apel a necontestării de către recurentă a facturilor lunare, ultima a menționat că din anul 2008 împreună cu familia sa locuiește în Franța și nu a avut posibilitate de a contesta facturile eliberate lunar.

La 14 ianuarie 2019, în conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție a comunicat cererea de recurs Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” și Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate 54/183 , informând-l că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu este prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia (f.d. 131).

La 12 februarie 2019, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” a depus referință la cererea de recurs înaintat de Nadejda Bosîi, prin care a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

La data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate 54/183 nu a depus referință, prin care să-și exprime poziția cu privire la recursul declarat.

În conformitate cu articolul 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul respectiv este de decădere și nu poate fi restabilit. Această limită temporală este esențială pentru a asigura buna administrare a justiției și, în special, principiul securității juridice (a se vedea Marc Brauer, *ibidem*, parag. 35; *Tence vs Slovenia*, 31 mai 2016, parag. 31).

Prin prisma dispoziției citate, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată în termen recursul declarat de Nadejda Bosîi la 10 decembrie 2018 împotriva deciziei din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În corespundere cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul s-a examinat fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Astfel, Colegiul a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței verificarea legalității hotărârii atacate. Totodată, toate punctele de drept care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar. În esență, recurenta și intimații au avut posibilitatea să își prezinte poziția în scris și să răspundă la concluziile părții adverse. Mai mult, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Auza Vilho Eskelinen și alții v. Finlanda*, 19 aprilie 2007, parag. 72 – 75, *Eriksson v. Suedia*, 12 aprilie 2012, parag. 66, 72, *Pönkä v. Estonia*, 8 noiembrie 2016, parag. 33 – 34).

Suplimentar, în parag. 26 – 27 din decizia Curții Constituționale nr. 95 din 19 decembrie 2016 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 444 din Codul de procedură civilă, Curtea a statuat că în cazul procedurilor care au ca obiect autorizarea unui apel sau care consacră verificarea unor aspecte de drept, și nu de fapt, sunt îndeplinite condițiile articolului 6 din Convenție chiar dacă instanța de apel sau de recurs nu oferă reclamantului posibilitate să se exprime în fața sa, în persoană. Iar, în esență nu este afectat accesul liber la justiție.

Verificând decizia contestată în raport cu criticile formulate, în limitele controlului de legalitate și temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Nadejda Bosîi este întemeiat și urmează a fi admis, cu dispunerea casării deciziei din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și trimiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecători, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept: să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Instanța de recurs notează că conform contractului de livrare a energiei termice în apă caldă nr. 5122 din 1 martie 2009, încheiat între Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” și Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate 54/183, ultima și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice furnizate (f.d. 8-9).

Potrivit informației din Registrul bunurilor imobile, Nadejda Bosîi este proprietara apartamentului nr. 90 din str. I. Vieru 18/1 mun. Chișinău (f.d. 11).

Conform informației despre achitarea serviciilor locativ-comunale prezentată de Întreprinderea Municipală „Infocom”, soldul datoriei la plata energiei termice a Nadejdei Bosîi pentru perioada noiembrie 2001- octombrie 2016 constituie suma de 84 074,66 lei (f.d. 12-17).

Totodată din materialele cauzei rezultă că anterior, Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate 54/183 a depus cerere de chemare în judecată împotriva Nadejdei Bosîi cu privire la încasarea datoriei pentru energia termică în sumă de 11 501 lei pentru perioada noiembrie 2001 -ianuarie 2008 (f.d. 97).

Prin hotărârea din 25 iunie 2008 a Judecătorei Ciocana mun. Chișinău, a fost admisă parțial acțiunea, fiind dispusă încasarea din contul Nadejdei Bosîi în beneficiul Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate 54/183 datoria pentru energia termică în sumă de 2308,37 lei pentru perioada noiembrie 2001 – aprilie 2003. În rest acțiunea a fost respinsă, deoarece apartamentul Nadejdei Bosîi a fost deconectat de la sistemul centralizat de încălzire, fiind instalat sistem autonom.

La 7 decembrie 2016, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate 54/183 a depus prezenta cererea de chemare în judecată împotriva Nadejdei Bosîi cu privire la încasarea datoriei pentru energia termică în sumă de 84 074,66 lei pentru perioada noiembrie 2001 – octombrie 2016.

Colegiul lărgit remarcă că, prima instanță, fiind investită cu examinarea prezentei cauze a hotărât că pretențiile înaintate de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate 54/183 sunt întemeiate și urmează a fi admise.

Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 25 octombrie 2018 a admis apelul depus de Nadejda Bosîi, a casat hotărârea primei instanțe și a emis o nouă hotărâre cu privire la încetarea procesului în partea pretenției cu privire la încasarea datoriei pentru energia termică pentru perioada 1 noiembrie 2001- 31 octombrie 2016 și totodată a admis pretenția cu privire la încasarea datoriei pentru energia termică pentru perioada februarie 2008 – 31 octombrie 2016, în sumă de 71 545 lei.

Instanța de recurs conchide, însă, că o astfel de soluție rezultă din nedeterminarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele, mai mult că concluziile instanței de apel sunt bazate pe o apreciere unilaterală și arbitrară a materialului probator, fapt ce vine în contradicție cu normele de drept procedural.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată, că decizia instanței de apel, trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clară, înțeleasă de părțile implicate în proces, și să răspundă în mod expres la toate cererile și obiecțiile formulate de apelant și intimat.

Astfel, formulările din conținutul deciziei trebuie să corespundă exigențelor de corectitudine, certitudine, deplinătate, claritate, consecutivitate, logică, elocvență, lipsă de rezerve (necondiționalitate), oficialitate și relevanță.

În acord cu articolul 373 alin. (5) din Codul de procedură civilă, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Drept urmare, în sensul articolului 390 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, decizia instanței de apel trebuie să conțină concluziile acesteia în urma examinării apelului.

Conform articolului 240 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

În condițiile articolului 241 alin. (6) din Codul de procedură civilă, dispozitivul cuprinde concluzia instanței judecătorești privind admiterea sau respingerea integrală sau parțială a acțiunii, repartizarea cheltuielilor de judecată, calea și termenul de atac al hotărârii.

Având în vedere că instanța de apel a casat hotărârea primei instanțe, instanța de recurs va stabili dacă procedura în ansamblu, inclusiv modul în care s-a răspuns la motivele din cererea de apel, a fost corectă.

Ab initio, Colegiul lărgit reiterează că din conținutul deciziei contestate cu recurs de către Nadejda Bosîi rezultă că instanța de apel în partea motivantă a deciziei a concluzionat că proces urmează a fi încetat în partea pretenției cu privire la încasarea datoriei pentru energia termică pentru perioada 1 noiembrie 2001-ianuarie 2008, deoarece pentru perioada nominalizată prezentată pentru plată există deja hotărârea din 25 iunie 2008 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău. În partea pretenția cu privire la încasarea datoriei pentru energia termică pentru perioada februarie 2008 – 31 octombrie 2016, Curtea de Apel Chișinău a considerat-o întemeiată, depunând încasarea datoriei în sumă de 71 545 lei.

În același timp, instanța de recurs remarcă că conform dispozitivului deciziei, instanța de apel a încetat procesul în partea pretenției cu privire la încasarea datoriei pentru energia termică pentru întreaga perioadă solicitată și anume 1 noiembrie 2001- 31 octombrie 2016 și totodată a admis pretenția cu privire la încasarea datoriei pentru energia termică pentru perioada februarie 2008 – 31 octombrie 2016.

Instanța de recurs constată că concluziile expuse în partea de motivare nu corespund cu concluziile din partea dispozitivă, deoarece în partea motivată a fost indicat că urmează a fi încetat procesul în partea pretenției cu privire la încasarea datoriei pentru energia termică pentru perioada 1 noiembrie 2001- ianuarie 2008 și admisă pretenția cu privire la încasarea datoriei pentru energia termică pentru perioada februarie 2008 – 31 octombrie 2016, însă în dispozitivul deciziei, instanța de apel a decis pentru aceeași perioadă și anume februarie 2008 -31 octombrie 2016 de a înceta procesul și totodată de a admite acțiunea.

Prin urmare, instanța de recurs menționează că dispozitivul deciziei din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu corespunde cu partea motivată a deciziei.

Raportând circumstanțele stabilite la normele de drept procedurale enunțate supra, Colegiul conchide că examinarea cauzei în ordine de apel s-a produs în mod arbitrar fiind emisă o decizie care conține concluzii contradictorii.

Suplimentar, la depunerea cererii de apel, Nadejda Bosîi a indicat că apartamentul său a fost deconectat de la sistemul centralizat de încălzire, invocând în susținerea celor menționate hotărârea din 25 iunie 2008 a Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău.

Colegiul judiciar amintește că într-adevăr prin hotărârea enunțată a fost admisă parțial acțiunea depusă de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate 54/183, fiind încasat din contul Nadejdei Bosîi în beneficiul Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate 54/183 datoria în sumă de 2308,37 lei pentru perioada noiembrie 2001- mai 2003, iar cerința cu privire la încasarea datoriei pentru perioada iunie 2003- 31 ianuarie 2008 a fost respinsă, deoarece instanța a constatat că apartamentul Nadejdei Bosîi a fost deconectat de la sistemul centralizat de încălzire la sfârșitul lunii mai 2003, invocând în susținerea celor enunțate contractul de furnizare a gazelor naturale la consumatorii casnici din 18 iunie 2003.

Conform chitanțelor din 25 iunie 2008 și 10 februarie 2009, se confirmă faptul că Nadejda Bosîi a achitat datoria încasată conform hotărârii enunțate mai sus în sumă de 2308,37 lei (f.d. 144).

Mai mult, instanța de recurs menționează că la depunerea cererii de recurs, recurenta a anexat certificatul de garanție din 26 mai 2003, proiectul de lucru privind alimentarea cu gaz a cazanului în apartamentul nr. 72 din str. I. Vieru 18/1 mun. Chișinău din 26 mai 2003 și contractul de furnizare a gazelor naturale la consumatorii casnici nr. 53568 din 18 iunie 2003 (f.d. 137-150).

Astfel din actele enunțate rezultă că în apartamentul nr. 72 din str. I. Vieru 18/1 mun. Chișinău ce aparține Nadejdei Bosîi a fost instalat sistem autonom de încălzire.

Având în vedere observațiile recurente, colegiu consideră că instanța de apel nu a aplicat articolul 118 alin. (5) combinat cu obligațiile procedurale prevăzute la articolele 376 alin. (1), 194 alin. (2), 211 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În concordanță cu articolul 376 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dispozițiile de procedură privind judecarea pricinilor civile în primă instanță se aplică și în instanța de apel în măsura în care nu sunt contrare dispozițiilor prezentului capitol.

În acest sens, articolul 194 alin. (2) din Codul de procedură civilă impune președintelui ședinței și completului de judecată de a conduce dezbaterile judiciare, de a lua măsuri pentru cercetarea exhaustivă, multispectuală a probelor și circumstanțelor pricinii, pentru clarificarea drepturilor și obligațiilor părților, înlăturând din dezbateri tot ceea ce nu are legătură cu procesul.

La fel, în conformitate cu articolul 211 alin. (1) din Codul de procedură civilă, președintele ședinței este obligat să creeze condiții pentru ca participanții la proces să-și expună considerentele referitor la circumstanțele de fapt și de drept ale pricinii, să facă completări și să prezinte probe în condițiile prezentului cod. În acest scop, judecătorul trebuie, după caz, să elucideze împreună cu participanții la proces circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii și să cerceteze probele din dosar.

Mai mult, contradictorialitatea procesului, prevăzută la articolul 26 alin. (2) din Codul de procedură civilă, presupune organizarea procesului astfel încât, pe de o parte, părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula,

argumenta și dovedi poziția în proces, iar pe de altă parte, să-și poată expună punctul de vedere asupra inițiativelor instanței.

În plus, în conformitate cu articolul 118 alin. (5) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

Pe baza celor prezentate, instanța de recurs notează că într-adevăr recurenta urma să depună diligență pentru prezentarea acestor înscrisuri până la începerea dezbaterilor judiciare, însă nu există confirmare cu privire la faptul că instanța și-a îndeplinit sarcinile de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare impuse la articolul 183 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Conform pct. pct. 2 și 4 din anexa nr. 7 din Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, deconectarea/reconectarea integrală poate fi efectuată în modul stabilit prin prezenta anexă de către furnizor (gestionar) sau de alte persoane juridice (fizice) autorizate, în prezența reprezentantului furnizorului (gestionarului). Deconectarea / reconectarea se efectuează în temeiul unei cereri depuse în scris de către consumator pe numele furnizorului (gestionarului), care este obligat să examineze cererea primită în termen de 15 zile și să elibereze consumatorului condițiile tehnice, cu obligația de a prezenta proiectul reconstrucției sistemului centralizat de încălzire elaborat de către instituțiile de proiectare sau persoanele fizice care dețin licență în acest gen de activitate, pe baza datelor inventarierii sistemului centralizat de încălzire existent și coordonat în modul stabilit.

Pct. 5 și 6 din același Regulament prevăd că deconectarea poate fi efectuată numai prin ruptură vizibilă și sudarea bransamentelor de la coloanele de încălzire, în orice timp, cu excepția sezonului de încălzire. După deconectare/ reconectare se va întocmi un act, ce va confirma deconectarea/ reconectarea, semnat de consumator și gestionar (furnizor), conform modelelor anexate.

Din interpretarea acestor puncte, instanța de recurs observă că deconectarea integrală a imobilului de la sistemul de încălzire poate fi efectuată de către furnizor (gestionar) sau de alte persoane juridice (fizice) autorizate, în prezența reprezentantului furnizorului (gestionarului), iar după deconectare se întocmește un act ce confirmă deconectarea apartamentului.

În esență, instanța de recurs remarcă că recurenta nu a prezentat actul ce confirmă deconectarea apartamentului, însă a anexat hotărârea din 25 iunie 2008 a Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău, certificatul de garanție din 26 mai 2003, proiectul de lucru privind alimentarea cu gaz a cazanului în apartamentul nr. 72 din str. I. Vieru 18/1 mun. Chișinău din 26 mai 2003 și contractul de furnizare a gazelor naturale la consumatorii casnici nr. 53568 din 18 iunie 2003, din care rezultă că în apartamentul nr. 72 din str. I. Vieru 18/1 mun. Chișinău ce aparține Nadejdei Bosîi a fost instalat sistem autonom de încălzire.

Totuși aceste circumstanțe au fost lăsate fără apreciere și analiza cuvenită de către instanța de apel. Așadar, prin lipsa examinării temeiniciei argumentului invocat

de recurență că apartamentul său a fost deconectat de sistemul de încălzire, se constată că instanța de apel a dat dovadă de un formalism excesiv în această parte. Or, prin prisma principiului contradictorialității și egalității în arme, instanța de apel era obligată să asigure un echilibru just a intereselor ambelor părți implicate în proces. În esență, motivarea Curții de Apel Chișinău a pus-o într-o situație de dezavantaj pe Nadejda Bosîi față de adversarul său (a se vedea *Donadze vs Georgia*, 7 martie 2006, parag. 35 – 36).

Colegiul reiterează că în dependență de circumstanțele stabilite, instanța de apel urmează a aplica și prevederile Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, care prevede modalitatea de achitare a plăților în cazul deconectării de la sistemele de încălzire.

De asemenea, Colegiul relevă că aceste aspecte enunțate cereau o motivare specifică și explicită din partea instanțelor ierarhic inferioare, însă instanța de apel a omis să dea o asemenea explicație. Cu privire la acest aspect, instanța de judecată notează că, în jurisprudența sa consecventă, Curtea Europeană a constatat în mod frecvent încălcări ale articolului 6 parag. 1 din Convenție, în special în cauzele care ridicau probleme cu privire la motivarea hotărârilor judecătorești (a se vedea *Fomin v. Moldova*, 11 octombrie 2011, parag. 31 și 34; *Mitrofan v. Moldova*, 15 ianuarie 2013, parag. 54; *Lebedinschi v. Moldova*, 16 iunie 2015, parag. 31, 36; *Nichifor v. Moldova*, 20 septembrie 2016, parag. 30). Astfel, constatările de mai sus în sine ar putea fi o bază suficientă pentru stabilirea încălcării articolului 6 din Convenție.

Așadar, omisiunea instanței de apel conduce inevitabil la încălcarea garanțiilor unui proces echitabil, din moment ce observațiile recurente Nadejda Bosîi nu au fost analizate într-un mod efectiv. În concluzie, recurența trebuie să aibă posibilitatea reală să-și prezinte apărarea și să fie audiată de o instanță de apel, care va fi competentă de a examina toate chestiunile de fapt și de drept relevante litigiului (a se vedea *A. Menarini Diagnostics S.R.L. vs Italia*, 27 septembrie 2011, parag. 59; *Akaki Tchaghiashvili*, 2 septembrie 2014, parag. 34, *Samardžić*, ibidem, parag. 31, *Gohe și alții vs Franța*, 3 iulie 2018, parag. 41 - 43).

Având în vedere problemele de drept ridicate în speță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu dispunerea restituirii cauzei spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecători.

La rejudecarea cauzei este necesar de remediat neajunsurile procedurii inițiale, iar cauza civilă urmează a fi examinată în întregime în cadrul unor proceduri noi, fiind examinate pe deplin toate pretențiile și observațiile părților în vederea respectării dreptului părților la un proces echitabil.

În conformitate cu articolul 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de recurs declarată de către Nadejda Bosîi.

Se casează decizia din 25 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate 54/183 împotriva Nadejdei Bosîi cu privire la încasarea datoriei, cu dispunerea trimiterii cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru